

Lo Catalanista

Diari defensor dels interessos morals y materials de Catalunya

La correspondencia al Director. | Los originals no 's tornan

Direcció y Redacció: CALDERON, 36

Administració: PLASSA Sant ROCH, 11

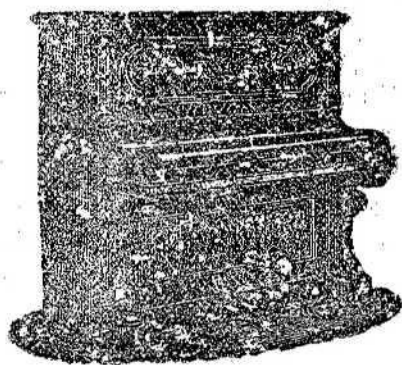
Representació Administrativa á Barcelona

Llibreria de Alvar Verdagner Rambla Mitj, 5

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Sabadell. 4 rals al mes.
Fora. 14 » trimestre.
Un número sol. 5 céntims.
Anuncis á preus convencionals.

SE VEN la FLECA del carrer de Gracia n.º 29 (per retirar-se, l' actual duenyo, del negoci).

Pianos nous y assegurats de tot defecte de construcció per 5 anys. Los nous se venen desde 150 duros y son construïts ab march de metall, bona pulsació y candeleros dobles.

Pianos usats n'hi hán 5 pera vendre, á preus econòmichs.

Aquesta casa s' encarrega de tota classe de afinacions y reparacions.

— DIRIGIRSE A —

JOAN COMAS FAURA
Rambla, 93. — SABADELL

Conferencias sobre Dret Civil Catalá

CONFERENCIA TERCERA

La tercera de las Conferencias de la série inaugurada en l' Academia de Jurisprudencia y Llegislació de Barcelona, versá sobre 'l tema *Organisme de la Tutela* y estigué á cárrech del conegut é il·lustrat Notari de Barcelona, D. Guillem A. Tell y Lafont, que al igual que sos antecessors usá la llengua catalana.

Lo sol anunci del tema desenvol·lat indica de una manera clara sa importancia, ja que 's tracta de una institució que te per fi la protecció á la persona y bens dels menors d' edat que han quedat sense pares, y de cual organisació ó regulació poden reportarse beneficis grans ó perjudicis inmensos als que tracte de protegir, puig no falta moltes voltas qui amparat per la llei, prescindint de la seva conciencia, no té escrúpuls en negociar ab los interessos de personas desamparadas, sotmesas á sa protecció. Avuy, además, revesteix tot quant se refereix é tutelas, mes importancia tota vegada que s' han aplicat á Catalunya disposicions de dret civil, que may deurien haver estat en práctica en nostre Principat, desnaturalisant eixa institució, imposantnos lo concell de familia y lo protutor, que tantas perturbacions y molestias ocasiona y que tant contrari es al modo d' ésser y caràcter de nostre poble.

Lo senyor Tell comensá son discurs manifestant que la organisació de la tutela es un dels punts mes distints de la ciencia jurídica moderna, no cabent en los límits de una sencilla exposició, entrant, per lo tant, de plé en lo fons del assumpto. La tutela, manifestá no deu regirse per dret contradictori, puig que en ella intervé un menor ó incapacitat, pera 'l cual deuen dictarse reglas de Dret. Aixís ho feu lo Dret romá y aixís ho ha fet igualment lo Dret catalá, acceptant los principis d' aquell, al implantarse á Catalunya.

Feu menció de la tutela especial conferida á los senyors Feudals y als Municipis, detenintse en l' exámen del usatje *Tutores*, fent notá la confusió en que apareixen la tutela y la curatela y la facilitat que dona al tutor, lo mateix pera son nombrament que en l' exercisi de son càrrech, demostrant que quant la legislació catalana no havia sigut adulterada per ingerencias estranyas, no era necessaria cap formalitat en lo discerniment del càrrech, entrant lo tutor testamentari á exercirlo sense intervenció judicial.

Entrant en l' estudi de las disposicions del Códich civil parlá de las innovacions introduhidas, consistentes en l' establiment de un sol tutor, del concell de familia y del protector, fent notar que lo consell s' ha establert á Espanya quan desapareixia de las demés nacions, hont l' experiencia havia demostrat sa inutilitat. Citá com exemple entre las repúblicas americanas que recentment han recopilat sa legislació y no l' han admés: Chile, Uruguay y la República Argentina.

A Italia que al igual que Espanya l' havia copiat del Códich Francés, es combatut per l' escola positivista que tant domina en aquell país, contraria á aquella institució, per fundarse en una unitat de familia que

avuy no existeix y que lluny d'armonisar-la cria antogonismes y es origen de discordias. Lo Consell de Família es arbitre dels interessos del menor y 'ls resultats pràctichs no son de cap profit, ni es convenient la divisió de la responsabilitat entre 'l tutor, protutor y Consell, puig á part de que s' exerceixen los càrrechs ab menos interés y cuidado, ben sabut es que tant com mes aumenta la extensió de responsabilitat, pert aqueixa en intermitat. El protutor es una roda inútil en la institució de la tutela y encare que s' haigi volgut donarlhi un caràcter fiscal, no resulta en la pràctica mes que una figura decorativa sense cap resultat pràctich.

Lo Códich civil ha incorregut, además en lo defecte de regular la capacitat del individu en tota sa menor edad, de la mateixa manera, sense tenir en compte la diferencia que existeix entre un menor puber y un impuber, y en la pubertat entre el que está pròxim á sa major edat ó el que acaba d' entrarhi.

Com á conclusió de son notable estudi, en el qual recabá lo senyor Tell grans coneixements del Dret romá, del Dret catalá y del Dret modern, proposá com á reformas en lo règimen de la tutela: la fusió de la tutela y la curatela en una sola institució, la creació del Jutge de tutelas tal com existeix á Austria y altres nacions en lloch del consell; la impressió de la fiança en molts casos, la intervenció de las donas en lo càrrech de tutor, ja que ha desaparegut la rahó existent en lo Dret romá, pera no admetrèrlashi, per considerar lo càrrech com á públich, á part de la ignocencia dels arguments contraris; y procurar que la tutela sia no sola pera los que constin ab medis de fortuna, sinó també pera 'ls pobres, fent menció de la tendencia de alguns autors sobre aquest últim punt.

Al acabar son parlament fou lo senyor Tell aplaudit per la nombrosa concurrencia que omplenaba lo saló de conferencias de la mentada Academia, y rebé gran número de felicitacions, puig demostrá haber estudiat ab verdader carinyo l' assumpto, lo quin exposá ab facilitat, claretat y método.

Rebi, també, dit senyor, nostra felicitació.

N.

SECCIÓ RELIGIOSA

SANTS D' AVUY.—Sant Timolao y companys màrtirs; Agapito, bisbe y màrtir; Sabino, bisbe y confessor; Salenco, confessor; y Santa Caterina de Suecia, verge.

Santa Caterina de Suecia, filla de la célebre Santa Brigida, fou una de las mes hermosas princesas de Suecia y en companyia de sa santa mare feu una vida devotissima, després fou monja y abadesa del monastir de Wazten ahont morí santament.

PARROQUIA DE SANT FELIU.—Missas per Antonia Sanmiquel, Vda. de Llonch,

y Francisco Torras Cendra. Totes las missas que se celebrarán avuy en la Capella del Santíssim Sagrament, serán aplicadas en sufragi del ánima de Joseph Altayó y Durán.

PARROQUIA DE LA CONCEPCIO.—Missas per Maria Figueras y las ánimas del Purgatori.

Notas oficials

En lo Registro Civil d' aquesta ciutat s' han fet las següents inscripcions durant lo dia 23.

Naixements: Francisca Suñol Sabater. — Jaume Padrós Viñals. — Rafel Lladó Novell. — Maria Novell Sapés.

Defuncions: Elvira Moreu Roca, 3 anys y mitj.

NOVAS

Per las vinentas eleccions han sigut molts los candidats que s' han dirigit als electors en nostra hermosa llengua catalana y alguns qu' han fet declaracions mes ó menos francament regionalistas.

A més del districte de Vilafranca del Panadés ahont lo catalanisme presenta al distingit juriconsult senyor Permanyer, hi há 'l de Vilademuls per ahont lluyta l' ilustrat secretari del Foment del Treball Nacional de Barcelona don Frederich Rahola, y 'ls de Girona, Tremp, Las Borjas, Vendrell, Tarragona y alguns altres que no recordém.

De mica en mica s' anirán despertant los catalans del estúpit ensopiment en que are 's troban.

En l' altar del Santíssim Sagrament de la Parroquia de S. Feliu se celebrarán avuy de 7 á 10 del mati, missas en sufragi del ánima de nostre malaguanyat amich en Joseph Altayó y Durán que morí lo 19 de Mars del any passat.

Los periódichs de Madrid se desfán en elogis de la última producció dramática del eminent poeta tràgich don Àngel Guimerá «Mossen Janot», traduhit al castellá per lo senyor Mendoza y Maria Guerrero. L' éxit es superior á tota ponderació per quin nou triomf felicitém calurosament al senyor Guimerá.

Ahir á quarts de set del mati en la Iglesia de Sant Feliu hi bague certa alarma ab motiu dels crits llensats per una senyora que 's sentí sopradament indisposta, durantli llarch rato la basca ó desvaneixement de que fou atacada.

Se la auxiliá dintre 'l temple mateix per varis concurrents.

En lo poble de Moncada s' hi ha instalat una fàbrica de sabó, en la quina tenim noticia que no s' hi usa altre llengua que la catalana, excepte en la part de correspondencia exterior al Principat.

Aixís los llibres de comptabilitat, com las capsaleras de cartas, *memorandums* y sobres, las etiquetas, inscripcions de caixas, facturas, etz., tot hi está redactat en llengua catalana, y per cert de gran luxu litogràfic y d' impremta.

Felicitém per tan patriòtica conducta á son duenyo l' ardent catalanista tarrassench don Joan Batista Galí, y 'ns complavém en retréurel com á exemple digne d' imitació davant tots los industrials y comerciants de nostra terra, y especialment los de nostre població, ahont ja no hi es nou tant plausible criteri, francament adoptat per alguns de nostres bons companys de causa.

La Direcció General de comunicacions ha disposat que á comensar del primer d' Abril vinent y durant los mesos d' Abril, Maig y Juny, todas las estaciones telegráficas espanyolas aplicarán lo cobro de *tassas* dels telégramas internacionals lo equivalent de 1'34 *ptas.* per franch.

Nos comunica «La Renaixensa»:

«Ahir degueren ser presentadas en las oficinas de la recaudació de contribucions de Vilafranca las altas pera poder exercir la seva professió en aquell partit judicial de nostres amichs los distingits advocats d' aquest Colegi don Jaume Carner, don Enrich Prat de la Riva, don Lluís Duran y Ventosa y don Joaquim Giralt y Verdaguer, á fi de perseguir criminalment tots los delictes electorals que 's cometin en las eleccions que deuen verificarse 'l vinent diumenje. Mes com lo districte electoral de Vilafranca comprén alguns pobles que forman part dels partits judicials de Sant Feliu de Llobregat y d' Igualada, aquesta mateixa setmana 's matricularán també en cada un d' aquestos caps de partit quatre advocats dels més respectats del nostre foro, ab idéntich fi.

La opinió publica á Vilafranca aplaudeix resoltament la actitud valenta que han pres los catalanistas al afrontar ab decisió la lluyta contra aquest teixit de farsas, corrupcions é ilegalitats que son lo plat obligat en todas las eleccions á Espanya y que 'l Govern, ajudat per uns quants que no mereixen esser catalans, se proposava ó 's proposa encare perpetrar una volta més en las próximas eleccions legislativas á Vilafranca. Tenim la seguretat complerta de que la inmensa majoria dels vots que 's depositarán lo diumenje á las urnas en lo districte en que 'l Catalanisme lluyta serán á favor del nostre candidat senyor Permanyer, y, per tant, poch tenim que fer pera treballar aquesta candidatura, que 'l nom que en ella s' hi escriu no necessita recomanació. Per aixó tots nostres afanys se dirigeixen á evitar que 'l dret de sufragi sigui deshonorat una vegada més y que la voluntat del poble sigui escarnida y trepitjada com altrás vegadas ho fou. Pera conseguir lo que ab tanta fermesa 'ns proposém, no tenim que reparar en medis per costosos que sian. Los advocats que ahir se matricularen á Vilafranca comensarán desde are á donar disposicions

y á fer treballs encaminats á evitar qualsevol transgressió de la llei que s' intenti, y 'l diumenjé, quant la votació 's comenci en tots los pobles del districte, en cada un d' ells hi haurá un advocat acompanyat de respectables personas disposadas á fer cumplir lo qu' es de dret y á testificar lo que 's fassi en contrari.

La nostra decisió en aquest punt es ferma. Tenim lo convenciment que 'l portar á preseri per delictes electorals, encare que 'l delinquent sigui un alcalde, no es cap impossible quan hi ha fermesa en perseguir als criminals y en tornar pels furs del dret. Compreném bé que una causa criminal instruhida per delictes d' eleccions comesos en un poblet porta á aquest un trastorn considerable, que no sols qui 'l paga son los quatre mangonejadors que l' han comés, sino tot lo poble, que un dia 'l molestan fent baixar á tots los electors á declarar al cap de partit y un altre portantlos de testimoni á la Audiencia de Barcelona; pero si tots ne resultan perjudicats, major motiu perque tothom tingui interés en evitar tota mena d' illegalitats en las eleccions y 's tingui desitj en apoyar resoltament nostra actitud al treballar sense descans perque las eleccions que tindran lloch lo vinent diumenjé á Vilafranca siguin verdaderament la expressió de la voluntat del poble.»

Un altre candidat á Diputat á Corts per un dels districtes de Catalunya ha publicat son manifest als electors en catalá. Nos referim á don Joan Salas Anton que 's presenta pel Vendrell y de quin document ne retallém lo següent párrafo:

«Al doble objecte d' extirpar la mala herba del caciquisme y de realisar una obra justa, soch accérrim partidari de la autonomia administrativa en las regions y en los municipios. La culta y treballadora Catalunya te dret á administrarse per si sola sola sos interessos. No han d' esser elements exòtics y forasters los qui vingan á *desarreglar* los nostres assumtos. Aixímateix, la parla catalana te dret á la vida. Lo pensament humá es prou sant pera que li sia regoneguda la facultat de presentarse tal com brolla del cervell, en la seva santa-nuesa, sense haverse d' enmantellar sota treballs de disfresas que no sempre li escauen.»

Segons la *Correspondence politique*, lo nomenament del governador general d' aquella isla ha quedat relegat pera més endavant. Las potencias han resolt, com á primer y més principal interés que calia atendre, lo restabliment del ordre y de la tranquil·litat públicas en lo país, confiant de moment lo poder executiu á un quefe interí. Quant la pau entiga ben assegurada, llavors 'se podrán ocupar las potencias del nomenament del governador general de la isla ab carácter definitiu.

La actitud de la Grecia pot facilitar en gran manera l' arreglo de la cuestió, y efectivament, lo govern y la Cambra grechs fan per sa part lo possible pera arribar á una solució final, facilitant la realició de la condi-

ció previa que exgoi la Porta, de la evacuació de la Tessalia per las tropas turcas. Es de creure, dochs, que, apaybagat l'esperit de revolta, se calmarán los esperits. facilitantse considerablement las gestions del embaixador rus á Constantinopla pera lagrar que 'ls quefes cristians de Creta deposin tota actitud contraria á la consecució de la pau, y ab ella, al arreglo difinitiu y segur de la cuestió.

En virtud de lo disposat pel senyor Precident de la Diputació provincial per decret de 17 del corrent mes, los tenedors de obligaciones del empréstit peta la construcció de carreteras provincials, autorisat per la lley del 17 de Juny de 1890, podrán presentar los cupons de número 29 de las láminas de sa pertenencia, pera 'l cobro dels interessos del trimestre que finirá en 31 del actual, los deu primers dias hábils del vinent mes d, Abril de deu á dotze del matí; y, trascorreguts aquest, los divendres de cada setmana, á las mateixas horas, en las oficinas d' aquesta Corporació, acompanyant dits cupons ab doble factura, quals impresos los hi serán facilitats gratuïtament en las mateixas oficinas.

Firmat per D. J. Lluhi Rissech havém vist en lo darrer número del *Nuevo Régimen* un hermosissim article defensant ab tot calor y ab rahons sólidas per demés la candidatura de D. Joan Permanyer per lo districte electoral de Vilafranca.

Al ocuparse de la personalitat de nostre amich, fa ressaltar las altas cualitats que 'l distingeixen com á pensador y com á home de caràcter, reconeixent que sas ideas, lluny de ser anacrónicas y revellidas, son frescas y modernas, aixís en lo que atany á la organisació del Estat com en combatre 'ls deixos que 'l jacobinisme va encastar en lo cervell dels que darrerá una igualtat mentida flagellan de mala manera á las classes pobres, que son los que han tingut de dur tot lo pes de las guerras que avuy sosté la nació. Fa constar també que 'l catalanisme viu en constant progrés y que obra son esperit á las evolucions que 'l temps va madurant cada dia.

Lo ben pensat article del senyor Lluhi acaba ab aquestas paraulas:

«No vol aixó dir que catalanistas y federales deguém confóndres mes »endevant. No vull fer calendaris y m' atinch á la realitat d' avuy. Lo »catalanisme y 'l federalisme son á Catalunya dos caudalosos rius que »assahonan lo terror social. Avuy cada hu viu de las sevas fersas y no 's »confonen. Barrejarán sas ayguas algun dia? Potser si, potser no. La »evolució humana es molt complexa y 's determina mes per afinitats que »per identificaciones. Mentres los dos rius donguin sahó al terror, qué hi fa »que portin noms diferents y que tinga cada hú la seva mare?»
